

מסורת הש"ס

א) וילי והתנאי... ב) מה שכתב... ג) ונתת... ד) ונתת... ה) ונתת... ו) ונתת... ז) ונתת... ח) ונתת... ט) ונתת... י) ונתת... יא) ונתת... יב) ונתת... יג) ונתת... יד) ונתת... יה) ונתת... יז) ונתת... יח) ונתת... יט) ונתת... כ) ונתת... כא) ונתת... כב) ונתת... כג) ונתת... כד) ונתת... כה) ונתת... כו) ונתת... כז) ונתת... כח) ונתת... כט) ונתת... ל) ונתת...

תורה אור השלם

1. לא תקלל אדם אלוהיו... 2. לא תקלל אדם אלוהיו... 3. לא תקלל אדם אלוהיו... 4. לא תקלל אדם אלוהיו... 5. לא תקלל אדם אלוהיו... 6. לא תקלל אדם אלוהיו... 7. לא תקלל אדם אלוהיו... 8. לא תקלל אדם אלוהיו... 9. לא תקלל אדם אלוהיו... 10. לא תקלל אדם אלוהיו...

הגהות הב"ח

א) ר"ש ד"ה אלפי... ב) ר"ש ד"ה אלפי... ג) ר"ש ד"ה אלפי... ד) ר"ש ד"ה אלפי... ה) ר"ש ד"ה אלפי... ו) ר"ש ד"ה אלפי... ז) ר"ש ד"ה אלפי... ח) ר"ש ד"ה אלפי... ט) ר"ש ד"ה אלפי... י) ר"ש ד"ה אלפי... יא) ר"ש ד"ה אלפי... יב) ר"ש ד"ה אלפי... יג) ר"ש ד"ה אלפי... יד) ר"ש ד"ה אלפי... יה) ר"ש ד"ה אלפי... יז) ר"ש ד"ה אלפי... יח) ר"ש ד"ה אלפי... יט) ר"ש ד"ה אלפי... כ) ר"ש ד"ה אלפי... כא) ר"ש ד"ה אלפי... כב) ר"ש ד"ה אלפי... כג) ר"ש ד"ה אלפי... כד) ר"ש ד"ה אלפי... כה) ר"ש ד"ה אלפי... כו) ר"ש ד"ה אלפי... כז) ר"ש ד"ה אלפי... כח) ר"ש ד"ה אלפי... כט) ר"ש ד"ה אלפי... ל) ר"ש ד"ה אלפי...

לעני רש"י

גלגליט' בלוי'... קמפוריא... [קומפוריא] משה.

מוסף רש"י

כל שיש לו עיקר... שמתן מי... שנתן נח... מורשת דנרשין... ע"ד שאלו לו... הוא וכן... איתו פירוש... אלפני דלפי... מפקדין... היל' לא משיע...

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

יד.

עין משפט גר מצוה

א) וי"ל... ב) וי"ל... ג) וי"ל... ד) וי"ל... ה) וי"ל... ו) וי"ל... ז) וי"ל... ח) וי"ל... ט) וי"ל... י) וי"ל... יא) וי"ל... יב) וי"ל... יג) וי"ל... יד) וי"ל... יה) וי"ל... יז) וי"ל... יח) וי"ל... יט) וי"ל... כ) וי"ל... כא) וי"ל... כב) וי"ל... כג) וי"ל... כד) וי"ל... כה) וי"ל... כו) וי"ל... כז) וי"ל... כח) וי"ל... כט) וי"ל... ל) וי"ל...

רבינו הגאון

כוכבים... לבונה זכה... לעובדי כוכבים... שמקדישין אותה לעבודת כוכבים... תנא... מוכרין להן חבילה... לסחורה וכמה היא חבילה... פירש ר' יהודה... ביורה אין חבילה פחותה משלשת מנין... דילמא אילו היא גרוא דוכן שלשת מנין ויפוק לאחריה ומקטרי ופרקי כ"י מפקדין משום ולפני עור לא חתן מכשול דלא למיבין להנחו ומקטרי אבל לפני דלפני לא מפקדין... ותרגול לבן... אוקינא בוסן שאמר העובר כוכבים מן מוכר ילי תרגול לבן אבל אם אמר לבנים אי שחורים בכלל ואפי' לו אמר תרגול לבן זה מוכרין לו... תניא נמי הכי אמר ר' יהודה בוסן שאמר לו תרגול לבן אבל אמר זה היה מותר ואפי' אמר תרגול לבן זה... ואם יש לו חולה בתוך ביתו מותר... ועובד כוכבים שעשה משתה לבנו מותר... ומי שירי התרגול עובד כוכבים שעשה משתה לבנו אותו היום ואותו האיש אמר ופיקר נחמן בריה דרב משרישא בטוריג' ומקשי' מהני דתני וישאר כל הרברים סתמן מותר ופירושא אמר

תורניתא... פ"ה מין ארו כדאמר ר"ה... מניי ארזים שטה תורניתא וקשא דכסמון פריך מההיא וכל שאין לו עיקר ופ"ה שאין לו עיקר מתקיים באלך צימות הגשמים ואי תורניתא ארו הוא הא יש לו עיקר מתקיים ועוד קשיא לפירושו הרי תנובה דלחן לה עיקר צימות

מאי איצטרובלין תורניתא ורמינהו הוסיפו עליהן אלכסין ואיצטרובלין מוכססין ובנות שוח ואי סלקא דעתך איצטרובלין תורניתא תורניתא מי איתא בשביעית... הכלל כל שיש לו עיקר יש לו שביעית וכל שאין לו עיקר אין לו שביעית אלא אמר רב ספרא פירי דארוא וכן כן איתא רבין א"ר אלעזר פירי דארוא: בנות שוח: יאמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן תאיני חיוראתא: ופטומרות: אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן בפטומרותיהן שנו: לבונה: אמר רבי יצחק אמר ר"ש בן לקיש לבונה זכה תנא... וכמה חבילה פירש ר' יהודה בין חבילה אין חבילה פחותה משלשה מנין וליחוש דלמא אילו ומובין לאחריה ומקטרי... אביי אלפני מפקדין אלפני דלפני לא מפקדין: ותרגול לבן: א"ר יונה א"ר יורא אמר רב וביד ואיכא דמתני אמר ר' יונה אמר ר' יורא תרגול לבן מותר למכור לו תרגול לבן תנן רבי יהודה אומר מוכר הוא לו תרגול לבן בין התרגולין היכי דמי אילימא דקאמר תרגול לבן למי תרגול לבן למי אפילו בין התרגולין נמי לא אלא לאו דקא אמר תרגול לבן תרגול למי ואפילו הכי לרבי יהודה בין התרגולין אין בפני עצמו לא ולת"ק אפילו בין התרגולין אין נמי לא אמר רב נחמן בר יצחק הכא במאי עסקינן בגון דאמר זה וזה תניא נמי הכי "אמר ר' יהודה אימתי בוסן שאמר תרגול זה לבן אבל אם אמר זה וזה מותר ותרגול אמר תרגול זה עובד כוכבים שעשה משתה לבנו או שהיה לו חולה בתוך ביתו מותר" (והתניא) "עובד כוכבים שעשה משתה לבנו אינו אסור אלא אותו היום ואותו האיש בלבד אותו היום ואותו האיש מיהא אסור אמר רב יצחק בר רב משרשיא בטוויג' תנן וישאר כל הרברים סתמן מותר ופירושן אמר כ"י סתמן ומאי פירושן אילימא סתמא דקאמר חיטי חיוראתא פירושן דקאמר לעבודת כוכבים לא

מורינא... מין ארו והיא שטה כדאמר ר"ה... עילין... לענין שביעית: כל שאין לו עיקר... הגשמים בגון קישולין וליטון ויואל כהן: אין לו שביעית. ומותר לעשות מהן סחורה ואינו מלווה להפקינן: פירי דארוא. גלגליט': כפטומרותיהן שנו. פטומרות דמתני'

לאו מין הוא כפי נפשיה אלא ה"ק אין מוכרין להן כל אלו איצטרובלין ובנות שוח זעוקליהן לפי שמולין אותן כפי עבודת כוכבים וזרין לעובדן כקן: לבונה זכה. מין לבונה היא: שלשה מנין. משקל שלשת מנין דהא ודאי לסחורה קא מכיין: אלפני מפקדין. על לפני עור אלו מניין שלא ליתן מכשול בדכך למכור לו וכל הני דלמרינן לזבויי להו משום לפני עור לא תתן מכשול... דקן נח מותרה על עבודת כוכבים: אלפני דלפני בגון הכא דהאי ודאי לא לעבודת כוכבים קבעי ומשום דלא לחדנן איכו לאחריה... ומקטרי לא מפקדין למימר: מותר למכור לו. לעובד כוכבים תרגול לבן כיון דלא אידכר לבן לאו לעבודת כוכבים קבעי: אילימא דאמר תרגול לבן למי. וא"ל ישראל לא מזבניה לך אלא כהדי אחרינא: אפילו בין התרגולין נמי לא. דהא גלי דמיהא דלעבודת כוכבים קבעי ליה וימא ליה לזבוןן שאר התרגולין כשביל הלנן: ס"ע דאמר זה וזה. מתני' דלר' יהודה כפי עממו לא ולת"ק לגמרי אסור בגון דמעיקרא אדכר לבן ושחור ודחוס הלנן לבן לרבי יהודה כפי עממו אסור כיון דמעיקרא אדכר והשתא שקיל לבן ואילו ליה מעיקרא נמי איכיין לגנן והאי דאדכר שחור אישרומי אעריס דיעד הוא דאי שאיל לבן לחמדיה לא זבין ליה ישראל וכן התרגולין מותר דמיגו דשחור לאו לעבודת כוכבים לבן לאו לעבודת כוכבים ורנן אפילו בין תרגולין נמי אסור הואיל דקמבע לבן ומיהו תרגול סתמא בין לר' יהודה בין לרבנן מותר למכור לו תרגול לבן כרבי יורא: תניא נמי הכי. כדתל"א רב נחמן דבאומר זה וזה פליגי: אימתי. תרגול לבן אסור למכור: בוסן שאמר תרגול זה לבן. מכור לי והאי זה לא דוקא: אבל אמר זה וזה. אינו מותר למכור לו אלא שיהיה יחד. אלמא רבי יהודה כדאמר זה וזה קאי ומשום הכי כדפי עממו לא הואיל ואמר לבן ומדברי רבי יהודה נשמע לרבנן: ואפילו אמר תרגול זה לבן. אם היה עובד כוכבים שעשה משתה לבנו או שיש לו חולה בתוך ביתו: דלפטומרותיה קבעי ליה משום ניי ולחולה נמי קבעי ליה משום רפואה: אינו אסור. לשאלת ולמת עמו אלא אותו היום משום דמקריב הוא היום לעבודת כוכבים ואילו השתא ומודה: בטוויג'. האי משתה דקמי מותר למכור לו תרגול לבן לאו דמשתה ופופת בנו דהא ודאי לתקריבת עבודת כוכבים קבעי ליה אלא כמשתה של מריעות ושעין הנערים זה עם זה וקורין קמפריישי"א דלא חשיב כולי האי שיקריבו לעבודת כוכבים: לא

זהו לא כתר חטטה ולא כתר לקיטה ולכופף הלכו בו אחר חטטה ונהג דין שביעית שלו כשנה שניה של שמיטה אכן קשיא דהכא קא מפרש תלמודא צנות שוח תאני חיורתא וכן גפרק כ"ג מברין (בכ"ה דף ט:): וכן ארבעה נדרים שהבאתי משמע דאינם לא תאנים ששורות ולא תאנים לצנות ו"ל דג' מיני תאנים הם ששורות ולצנות הם סתם תאנים וצנות שוח ומאזתם צנות שוח יש מהם רעות ויש מהם טובות וצרעות מיירי הכא ובמסקת דמאי ולכן קורא אותם צנות שוח שחולה הקללה במקולקל אע"פ שמהם לא אכל אדם כי אם מן הטובות והם אותם צנות שבע דמיירי בהו כשצונות ונדרים שוח ולא צנות שוח ממש ואותו פרי הוא גרוע ומיאל ראהי מפ"ק דכצורות (דף ט. ת. וס) דלמרינן התם הארי והדוב והנמר והבדרלק עיבורין ג' שנים ונכנדין צלילן צנות שוח נחש ז' שנים ולאחר רשע לא מלינו חבר ו"א מוכססין צנות שוח ופירשי' שם שהוא מין צנות שוח ולא צנות שוח ממש: פירי דארוא. פ"ה גלויין והוא מאלל חזירים ורשעים כשם רש"י פירש פירות אלן שקורין פין ויש זו גרעינן ואינו ראוי ללכילה וימא כי גס כמ"ה ר"ה (דף ג. וס) פירש"י תורניתא פין וסס מדבר בגוף הארו וכלן כפירות והאי דקאמר כ"ב"ב (דף פ: וס ד"ה מה) ארו אינו עושה פירות ודאי אותו ששמו ארו אינו עושה פירות וזה שמו שטה: בגון דאמר זה וזה. פירש"י שאמר תרגול לבן ושחור למי ור"י אומר דמיירי בגון שיש צד הישראל הרבה מרגעולין לגביה ושחורים וקאמר זה וזה והכי משמע כמון דקא אמר אימתי בוסן שאמר תרגול זה לבן משמע דקמיה קאי ורש"י פירש דזה לאו דוקא: והיכו